

Ольга Лихогляд

**НА ЩАСТЯ, НА ДОЛЮ –
УКРАЇНСЬКОЮ МОВЛЮ**

Двадцятій річниці Незалежності України присвячую

видавництво



Цюпак
Хмельницький
2012

ББК 81.4.УКР:6-441
УДК 821.161.2-343
Л88

Літературно-художнє видання
ЛИХОГЛЯД Ольга Захарівна
НА ЩАСТЯ, НА ДОЛЮ –
УКРАЇНСЬКОЮ МОВЛЮ

Вірші

Щира вдячність працівникам ПриватБанку України за активне голосування, завдяки чому, переможцю акції «Мрії здійснюються», видано Сертифікат на здійснення своєї мрії (покриття друкарських витрат). Щиро дякую дирекції Хмельницької філії ПриватБанку за надану можливість бути учасницею конкурсу, що посприяло втіленню мрії в життя - видруковано книгу.

Л 88

Лихогляд О.З. НА ЩАСТЯ, НА ДОЛЮ – УКРАЇНСЬКОЮ МОВЛЮ.
Хмельницький: Видавництво Цюпак, 2012. – 32 с.

Зміст книги - вірші, присвячені рідній мові та освідчення їй у любові. Поряд з поетичним оспівуванням мови, тут висвітлені і проблеми, пов'язані з мовою. При бажанні, будь-яку майбутню розмову про мову, читач зможе доповнити віршем із цієї книги.

Тож нехай цей поетичний матеріал знадобиться дорослим і дітям на всі випадки культурного спілкування.

ISBN 978-617-513-140-4

© Лихогляд О.З., текст, фото, 2011

© Цюпак А.А., макет, дизайн, друк, 2012

ВСТУП

Так любо-мило розмовляти своєю рідною мовою - мовою твоїх дідів-прадів і чути її звучання на рідній землі. Багато труднощів зазнала і здолала українська мова на шляху до нашого сьогодення, але, незважаючи на важкість злету, мова все-таки посіла своє належне і почесне місце в нашій державі.

У цій книзі, яка є поетичним освідченням у любові рідній мові, кожен читач знайде саме той вірш (любисток), який його цікавить, яким коротко і чітко можна сказати більше, важливіше та яскравіше, аніж упродовж тривалої розмови, полеміки.

Кожен із сотні чотиривіршів розпочинається словами: «Українська мова...», що означає його самостійність, тобто кожен вірш закінчений і може бути використаним (прочитаним), незалежно від основного матеріалу книги.

Вірші-любистки пронумеровані, щоб було зручно розподіляти їх серед дітей – декламаторів, при проведенні культурних заходів, присвячених рідній мові.

У п'ятьох розділах книги - вірші різноманітного мовного забарвлення, які тематично причетні до усіх сфер діяльності нашого суспільства, а саме:

«Роль мови в державі, мова і родове коріння, гра призабутих та маловживаних слів, фундатори мови, поєднання мови з явищами природи, з барвами квітів, співзвучність мови зі співом птахів, з музичними інструментами, пісенність та музика мови, мова - у ролі мудрого педагога, нотки пестливого звучання, захист рідної мови, значення мови у світовому просторі тощо».

В кінці кожного розділу поставлені запитання, на які юний читач (сам собі) має дати відповідь, для самооцінки своїх знань.

РОЗДІЛ 1: ГОЛОС НАРОДУ

УКРАЇНСЬКА МОВА

Моя могутня Українська Мово,
З глибин віків веде твій мудрий слід.
Крізь тебе чую прашурівське слово,
Ти бережеш і зміцнюєш наш рід.

Ти дивний скарб, і щит, і меч, і мати,
Ти голос той, яким гласить народ.
Без тебе зась мені собою стати,
Бо ти мій дух і генетичний код.

Краса і міць в тобі, моя твердине.
Стояла ти під сонцем і стоїш,
Бо ти і я – це вічне і єдине.
Моя ти дійсність, пісня і цей вірш.

Живи, міцній, рясній народним квітом.
Щодень, щомить приймай мою любов.
Пишаюсь я тобою перед світом,
Бо ти найкраща із співучих мов.

З тобою дім наш рідний будувати,
Шляхи долати – у майбутнє йти,
Радіти, дбати і перемагати -
З тобою, Мово, щастя нам знайти.

Любисток перший

Українська мова – це мистецтво слова,
Свято спілкування, про життя розмова.
Це вогонь і море, думка і свідомість,
Музика і поклик, скарб і запах дому.

Любисток другий

Українська мова - України голос,
За цей власний голос нація боролась.
Мова вдячна тому, хто про неї дбає.
Хто паплюжить мову – гріх великий має.

Любисток третій

Українська мова – наче мама, мила,
З нею дуже тепло, легко й зрозуміло.
Вибороли мову предки кров'ю й потом -
Слава нашим предкам, слава патріотам!

Любисток четвертий

Українська мова – символ України,
Перша колісанка, перший крок дитини.
Ти – мільйонів рупор, голос мого серця,
Синьо-жовтий прапор над тобою в'ється.

Любисток п'ятий

Українська мова - сонця повні вінця.
Українська мова – гордість українця!
Долі подарунок, незбагненно цінний,
І благословенний, і конституційний.

Любисток шостий

Українська мова – пісня солов'їна,
Із сердець мільйонів українців лине.
Наша пісня щира, ніжна, величава.
Слава Україні! Рідній мові – слава!

Любисток сьомий

Українська мова – квіт, який не в'яне,
Це наш хліб духмяний, диво вітчизняне.
Диво, що любові і поваги гідне –
Споживай правдиве, українське, рідне.

Любисток восьмий

Українська мова - сильна духом, мужня,
Бо багата нами, ми народ - потужний,
Ми – народ великий знаної Держави,
Геополітично – центр Європи, жвавий.

Любисток дев'ятий

Українська мова – мій моральний кодекс,
Той, що відкриває родоводу коди.
Там, де Герб і Прапор – наші атрибути –
Українська мова має поряд бути!

Любисток десятий

Українська мова йшла сміливо й прямо,
А чужинці люті їй копали яму,
Ще й свої цурались, не давали руху,
Хоч свої по крові, та чужі по духу.

Любисток одинадцятий

Українська мова може розповісти
Про найголовнішу із життєвих істин –
Знай, що ти Людина – гідним треба бути,
І, що українець – цього не забути.

Любисток дванадцятий

Українська мова – роду кров пульсує,
Їй вітальне слово серце адресує –
Щоб жила щасливо, ніжна і здорова,
Сильна нашим духом Українська мова!

Любисток тринадцятий

Українська мова – ніжність і твердиня,
У домівці рідній славно господиня.
Подолавши мужньо версти титанічні -
Наша мова сильна! Наша мова вічна!

Любисток чотирнадцятий

Українська мова – наш духовний титул.
Ми народ могутній, наче з моноліту.
Наша Батьківщина – Україна рідна,
В рідній Україні - й мова відповідна.

Любисток п'ятнадцятий

Українська мова – вищий статус має
І ганьба особам, хто її не знає.
Із трибун – потоки словоперекручень –
Мову має знати депутат і учень.

Любисток шістнадцятий

Українська мова, тоном офіційним
Має тим сказати, хто її не цінить:
«Як не знаєш мови – кепські твої справи,
То на вищу владу ти не маєш права».

Любисток сімнадцятий

Українська мова – це міцний фундамент
Рідної домівки з квітами й садами,
Де поля і гори, де ліси й долини,
Де одвічна пісня українська лине.

Любисток вісімнадцятий

Українська мова – миру запорука,
Тож єднаймо в дружбі наші думи й руки.
Слався, наша земле і навік віднині
Слався, наш народе! Слава Україні!

Любисток дев'ятнадцятий

Українська мова має силу божу,
Не приспиш свідомість – гени переможуть.
Мова не дозволить пам'яті дрімати,
Відцуратись мови – це забути матір.

Любисток двадцятий

Українська мова – радість і наснага,
Нескінченне поле, невтоленна спрага,
Скарб мого народу, захисниця-зброя.
Мово моя, рідна, я горджусь тобою!

* * *

Отже, прочитавши у першому розділі цієї книги вірші патріотичного звучання, спробуймо відповісти на запитання:

1. Що таке – мова?
2. Якими епітетами характеризується мова?
3. Яке поєднання мови та держави?
4. Яка роль пращурів у диханні мови?

РОЗДІЛ 2: СОНЯЧНА КРИМІЯ

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

Українська пісня лине на просторі,
Пташкою злітає в неба височінь.
Хвилею стрімкою котиться у морі
І колише в полі волошкову синь.

В ній – веселка літа, снігопад зимовий,
Проліски весняні і осінній лист.
І такої пісні не було б - без *Мови* -
Тільки *Мова* здатна дарувати зміст.

Щира і лірична, ніжна, соковита –
Лине, щоб душею кожен звеселів.
Українська пісня, мовою сповита, -
Це - розмай мелодій і вітрилля слів.

Поведе в світання і теплом огорне,
Від її звучання серце защемить.
Пісня задушевна, пісня неповторна
Над праотчим краєм, сонячним, летить.

Любисток двадцять перший

Українська мова – сонячна, співуча,
Легка, мов хмаринка, і міцна, мов круча.
Мова, наче річка плине водограєм,
Все навколо себе живить, напуває.

Любисток двадцять другий

Українська мова – слів дзвінке намисто,
Дощику краплинки, тихий шелест листу.
Ти народне диво, ти красуня світська,
Джерело наснаги – мова українська.

Любисток двадцять третій

Українська мова із барвінків звита,
Яблуком пахуча, медом соковита,
Росами умита, в досвітки убрана,
Вишита словами, усмішкою сяйна!

Любисток двадцять четвертий

Українська мова строєм бездоганна,
Мова неповторна і багатогранна.
Джерело, з якого чисту воду пити.
Мова солов'їна – це її епітет.

Любисток двадцять п'ятий

Українська мова – сяйне озоріння
Серед своїх подруг світового рівня:
Зіркою в змаганні красномовства стала –
Ніжну, милозвучну всі її вітали.

Любисток двадцять шостий

Українська мова – в українській пісні.
Народилась пісня у роки первісні,
В ній живі й відчутні витоки народні,
Бо пісні народні вічно юні й модні.

Любисток двадцять сьомий

Українська мова – слів-перлинок розсип,
Сонячне вітрилля, світанкові роси,
Це кохань зітхання, мрії крила зрими,
Це думок суцвіття й поетичні рими.

Любисток двадцять восьмий

Українська мова – вічний сад цвітіння,
Кожне слово, наче брунька весноцвітна.
Кожне слово, наче златогривий сонях,
Що яснить на ниві мовного осоння.

Любисток двадцять дев'ятий

Українська мова – майво пелюсткове,
Айстрове, жоржинне, мальвове, бузкове...
Волошкове слово мелодійно лине
Співом жоломійки, релі, віоліни.

Любисток тридцятий

Українська мова – сонячна криниця,
Хто нап'ється з неї – дуже збагатиться
Золотом пісенним, перлами фольклору...
З ношею такою легко йти угору.

Любисток тридцять перший

Українська мова слух мені милує –
Так розповідає, начебто малює.
Слухаю, радію, в її барви лину,
Кожне слово бачу, мов ясну картину.

Любисток тридцять другий

Українська мова – щебет ластів'ячий,
Дівчини-красуні усмішка, неначе.
Ніби сяйво зірки, мов весняний трунок,
Ніби це матусі теплий поцілунок.

Любисток тридцять третій

Українська мова – писанка неначе,
Кожне слово вбране в кольори гарячі,
У мотиви літа, у весняні трунки –
В кожному слові сяють отчі візерунки.

Любисток тридцять четвертий

Українська мова мудрі чари знає,
Скаже – день проснеться, скаже – засинає,
Всім своїм багатством мовної палітри
Образи малює – неба, сонця, вітру...

Любисток тридцять п'ятий

Українська мова – музика класична,
І до коломийок, і до арій звична.
Підголосків безліч, та одне бажання –
Разом досягнути чистого звучання.

Любисток тридцять шостий

Українська мова серцю наймиліша,
Ти її почувеш серед тисяч інших,
У далеких мандрах, де піски і гори,
Ти зрадієш щиро: – Київ наш говорить!

Любисток тридцять сьомий

Українська мова – віра і надія,
Нею повна думка і душа радіє.
Нею розмовляє й дихає природа.
Мова – поцілунок на вустах народу.

Любисток тридцять восьмий

Українська мова – пісня мелодійна,
З нею так цікаво, з нею так надійно
Мріяти, співати, труднощі долати,
Думати й щоденно нею розмовляти.

Любисток тридцять дев'ятий

Українська мова, лагідна і тиха,
Скільки від чужинців зазнавала лиха,
А тепер у ріднім краю чорнобривців
Розпросталась вільно, мов крилата птиця.

Любисток сороковий

Українська мова – це потік проміння,
Це культура, чемність, мислити уміння.
Більше слів ласкавих, усмішок і квітів –
Менше негативу, менше бід на світі.

* * *

Ознайомившись у другому розділі з віршами про мову - пісенну, дзвінку, барвисту, веселкову, солов'їну - спробуймо відповісти на запитання:

1. Якими ще епітетами наділена наша рідна мова?
2. Чому мову називають солов'їною?
3. Чому пісні називаються народними?
4. Що таке рідковживане - жоломійка, реля, віоліна?
(Підказка відповіді: акліпос, аріл, акпиркс).

РОЗДІЛ 3: РОДУ БЕРЕГІННЯ

БАРВИ РІДНОЇ МОВИ

Я мовою *перлинною* про ранок розповім –
Як промінь просинається і день висить на нім,
Як славлять ясне сонечко пташині голоси
І світло відбивається на крапельках роси.

Калиною мовою про барви розкажу.
По райдузі над річкою до лісу побіжу,
Кульбаби скрізь розкидаю – малесенькі сонця,
Сипну волошки з маками, щоб тішили серця.

Я мовою *казковою* згадаю давнину,
Як сильний, мужній, відданий йшов лицар на війну
І як мечем відрубав дракона язика,
Як синє море міряли хоробрі козаки.

Я мовою *пісенною* заслухатися дам:
Басами, баритонами, дам волю тенорам,
А як сопрано сонячне майне у висоту –
Безмежний світ вбиратиме ці звуки на льоту.

Я мовою *душевною* зігрію всіх людей,
А *мудрою* – повідаю про мудрість їх ідей.
Веселою, святковою – розважу, розсмішу,
А мовою *гостинною* – до столу запрошу.

Перлинна мова, *радісна*, немов потік струмка,
Відтінками насичена, - чия ж вона така !?
Це – Українська, сонячна, з роси-води і трав...
Лиш рідна мова, знаю я, дарує стільки барв.

Любисток сорок перший

Українська мова – наша міць і слава,
В ній козацька сила й мудрість Ярослава.
Аби нам сягнути щастя апогею –
Треба рід міцнити мовою своєю.

Любисток сорок другий

Українська мова – сонячне проміння,
Те, що зігріває родове коріння.
Восени і взимку, літом і весною
Ти по-українськи розмовляй зі мною.

Любисток сорок третій

Українська мова – роду Берегиня,
З нею ми могутні, з нею ми єдині.
Мова, повна сонця, мир у слові кожнім –
З нею ми щасливі і непереможні!

Любисток сорок четвертий

Українська мова – в'язь міцна родинна,
З нею в серці радість, з нею ти людина.
Де б ми не блукали, сліпо чи свідомо,
Мови рідний поклик нас веде додому.

Любисток сорок п'ятий

Українська мова – височінь Говерли,
Золото Донбасу і Поділля перли,
Широчінь таврійська, хвиля чорноморська,
Щебетніть поліська, глибина дніпровська.

Любисток сорок шостий

Українська мова корінь слова живить,
І її мажорна нота не фальшивить.
Те, що «нижче плоту», слухати не хоче,
Відмітає сіре і дарує творче.

Любисток сорок сьомий

Українська мова, дар чола святого,
Плине в колоритах Генія людського.
Світлом промениста, музикою вічна,
Словом філігранна, стилем поетична.

Любисток сорок восьмий

Українська мова – тиша й громовиця –
І навчає етнос, і від нього вчиться:
З теревень, базікань, із балаканини
Мова висіває сонячні перлини.

Любисток сорок дев'ятий

Українська мова – це моя оселя:
Це родина, стежка, стіни, вікна, стеля;
Це черешня, хвіртка, дах і дим трубою;
Це можливість бути скрізь самим собою.

Любисток п'ятдесятий

Українська мова – у почеснім русі:
Мова слугувала дідові, бабусі,
Мова слугувала татові і мамі,
А тепер слугує внукові так само.

Любисток п'ятдесят перший

Українська мова – з уст в уста таїни,
Тож збираймо мовні перли України.
Наше кредо – жити, люблячи творити,
Слухати уміти так, як говорити.

Любисток п'ятдесят другий

Українська мова, на дорогах світу,
Сину України, наче зірка світить -
Ось що означає бути вірним сином,
Бути патріотом і громадянином.

Любисток п'ятдесят третій

Українська мова в радості і горі
Від колиски з нами і на смертнім одрі.
Крізь вітри-негоди йде до нас з любов'ю.
Мовою пишайся, як вона тобою.

Любисток п'ятдесят четвертий

Українська мова – хліба-солі присмак.
Це осяйний досвіт, а не смаглий присмерк.
Красунець-епітет слово зарум'янить
І в словесний видив читача заманить.

Любисток п'ятдесят п'ятий

Українська мова – це душі шляхетність.
Мова зберігає те, що множить етнос:
Приказки, прислів'я, скоромовки, вірші –
Нашої культури це скарби найбільші.

Любисток п'ятдесят шостий

Українська мова – мій супутник вірний,
Вищого гатунку майстер ювелірний,
Той, який плекає полотно ажурне,
Прикрашає словом тло літературне.

Любисток п'ятдесят сьомий

Українська мова – гордість і пошана!
Я пишаюсь нею, бо вона державна,
Бо вона кохана мова мого серця,
Бо моя держава – Україна зветься.

Любисток п'ятдесят восьмий

Українська мова – добрих справ предтеча,
У душі без неї пустка, порожнеча.
Як вона без мене дихати не в змозі,
Так і я у вічнім з нею діалозі.

Любисток п'ятдесят дев'ятий

Українська мова, як сорочка, гріє.
В дім ласкаво просить – двері вам відкриє.
У свята і в будні, у селі і в місті,
Мова – член родини – на почеснім місці.

Любисток шістдесятий

Українська мова – рідних слів роздолля,
Це життя літопис, це правопис долі.
Мова нас єднати й тішити уміє,
Без своєї мови нація німіє.

* * *

У віршах третього розділу мова порівнюється з явищами природи, навчає бути культурними, ввічливими, просить не забувати своє коріння і цінувати сьогодення.
Запитання третього розділу:

1. Що означає слово – етнос?
2. Хто такий патріот?
3. З якими явищами природи порівнюється мова?
4. Що означає вислів: «Нація німіє»?

РОЗДІЛ 4: МУДРИЙ НАШ ФІЛОЛОГ

МОВО МОЯ

Скарбе мій, єдиний, диво калинове,
Джерело цілюще – Українська мово,
Ти – барвиста крайка, ти – безмежне море,
Ти зі мною в радість, ти зі мною в горе.

Вчителю мій, мудрий, ясенєць народу,
Я тулюсь до тебе, п'ю джерельну воду.
Нитко золотава з перлами-словами,
Ти ідеш до мене, наче з серця мами.

* * *

Із сонячної усмішки і слова
Закладена писемності основа.

Гучного слова хтось і не примітить,
А тихе – може громом прогрімити.

З крилатим словом бути наодинці –
Це пити воду з чистої криниці.

Крилате слово, мов крилата птиця,
Долає всі кордони і границі.

Слова образи – раз лише злетять,
А біль від них буває все життя.

Крилате слово розбрату не знає,
Воно лікує, мирить і єднає.

Любисток шістдесят перший

Українська мова – океан глибокий.
В океані мови, наче від шліфовки,
Гранями новими кожне слово грає,
З-під пера скарбами на папір лягає.

Любисток шістдесят другий

Українська мова, мудрий наш філолог,
Просить завітати всіх у мовне коло,
Щоб маленькі мовці й мовники вже сиві
Розмовляли чисто, грамотно й красиво.

Любисток шістдесят третій

Українська мова вчить, тлумачить, годить.
Мова твою думку уперед виводить.
Висвітлить важливе, викоринить вади
Та ідею мудру у життя впровадить.

Любисток шістдесят четвертий

Українська мова, рідна і велика,
У своїй скарбниці має слів – без ліку!
Мова володіє надзвичайним хистом
Засвітити слово кольором і змістом.

Любисток шістдесят п'ятий

Українська мова – словин, слів вервечка:
Словеса з слівцями, словоньки, словечка,
Репліки, промови, вислови крилаті...
Мова – словолитник на словеснім святі.

Любисток шістдесят шостий

Українська мова – чарівна казкарка:
Чорний ворон з казки на малят не карка;
Вовк не шкірить зуби; змії ніяковіє,
Бо від слів казкарки теплотою віє.

Любисток шістдесят сьомий

Українська мова – прикладом метафор –
Ніби невмируща вічна фенікс-птаха.
Мова - це сузір'я, що не сіє тіні,
А усім дарує слів-зірок світіння.

Любисток шістдесят восьмий

Українська мова слововжитком горда.
Від її звучання міниться погода,
Бо стає тепліше, коли слово лине
Чистим і весняним голосом дитини.

Любисток шістдесят дев'ятий

Українська мова – шанування варта,
Бо вона словами красними багата.
Ввічлива, привітна, мова миру й цноти –
Гречність, делікатність – це її чесноти.

Любисток сімдесятий

Українська мова – щиросердний трепет,
У своїй світлиці грубих слів не терпить.
На свої пороги бруд чужий не лляймо –
Мовою культури, друзі, розмовляймо.

Любисток сімдесят перший

Українська мова розмовляти учить.
Мова – у майбутнє золотий мій ключик,
Бо, чим більш ґрунтовно мову ми пізнали –
Тим і більше шансів стати досконалим.

Любисток сімдесят другий

Українська мова – вчителька від Бога,
Як же не любити цього педагога!
Загадки квіт-мови вивчи, неодмінно,
Аби скласти іспит тільки на відмінно.

Любисток сімдесят третій

Українська мова – вихована, чемна
І не галасує, як надворі темно.
Гомонить тихенько, коли сплять малята –
Лише колисанкам дозволя гуляти.

Любисток сімдесят четвертий

Українська мова – це моя культура,
З нею я розрушу суржикові мури,
Щоб лунало слово грамотно і дзвінко,
Щоб була відмінна мовна поведінка.

Любисток сімдесят п'ятий

Українська мова – вихователь вічний,
Бо так-сяк сказати – це не естетично.
Абияк сказати може лиш невіглас.
Розмовляй, щоб мова від краси світилась.

Любисток сімдесят шостий

Українська мова зіткана із шовку,
А від слів шовкових не буває шоку.
Тож, якщо з розпуки заболить голівка,
То шовкове слово – це найкращі ліки.

Любисток сімдесят сьомий

Українська мова - голосна посестра
Інших мов всесвітньо мовного оркестру.
Лише рідна мова в рідній хаті – свято,
А чужа вдереться – стане окупантом.

Любисток сімдесят восьмий

Українська мова – скарб, що зрів віками
І словечко кожне – це коштовний камінь.
Не потрапить протяг у бюджетні діри,
Якщо повен віри у свої сапфіри.

Любисток сімдесят дев'ятий

Українська мова ніжністю проймає,

У її букеті колючок немає.

Мова толерантна, дух її здоровий,

Всім вона дарує настрій пречудовий.

Любисток вісімдесятий

Українська мова – це чуття польоту,

Льотчику знайоме, учню й поліглоту,

Бо на рідній мові ти увись злітаєш –

На чужинській мові – де впадеш, не знаєш.

* * *

У віршах четвертого розділу мова порівнюється з мудрим вихователем, який навчає і закликає нас бути грамотними, культурними, толерантними. Кожне її слово – це коштовний камінь.

Запитання четвертого розділу:

1. Як можна шліфувати слова?
2. Які є різновиди слова - «Слово»?
3. Що таке «суржик» і чи він корисний?
4. Шовкові слова – це які?

РОЗДІЛ 5 : СЛІВ ЯСНА ВЕСЕЛКА

РІДНА МОВА

Запитаю у поля — чи жито цвіте
І чи визріти колос зуміє.
І почую без слів одкровення святе.
Мову поля свого зрозумію.

Запитаю у тиші про чари її,
Як вона замилює ночі:
— Діють чари мої у краю солов'їв,—
Українською тиша шепоче.

Запитаю у вітру — куди він летить,
Ні доріг, ні стежок не питає:
— Я над краєм лечу, де калина вогнить,—
Українською вітер гукає.

— Розкажи, де збирала свої кольори,—
Запитаю веселку барвисту,
І веселка ясна усміхнеться згори:
— На мені українське намисто.

Запитаю у себе, чи сумніви є.
Поле, вітер почує і тиша —
Українською серце співає моє,
Українською тужить і дише.

Від прапрадіда-діда ми з нею йдемо.
Вічно юна посланниця отча...
Є на світі багато уславлених мов,
Тільки рідна — одна, найдорожча.

Любисток вісімдесят перший

Українська мова – незгасима ватра,
Радісне – сьогодні і надійне – завтра.
Будь-якої миті, на шляхах хрещатих,
Я її, як матір, буду захищати.

Любисток вісімдесят другий

Українська мова вимовить так смачно,
Що відчує захват сам Словник тлумачний!
Тож хіба у мові є слова віджилі?
Просто є до слова душі збайдужілі.

Любисток вісімдесят третій

Українська мова – це духовна одіж,
Що єство вкриває зверху і насподі.
Одягаймо мову ув ошатну сукню,
Щоб цвіла щоденно і була красуня.

Любисток вісімдесят четвертий

Українська мова чується в ефірі,
Ми у рідне слово не втрачаєм віри.
Головне, щоб кожен, не лише лінгвісти,
Дарували світу красномовства вісті.

Любисток вісімдесят п'ятий

Українська мова – калинова гілка,
Соловей Франківий, Лесина сопілка,
Суть Сковородинська, лірика Тараса,
Це осанна Ліни й зореносність часу.

Любисток вісімдесят шостий

Українська мова, правду діти ніде,
Дуже потребує захисту Феміди:
Більше за брутальність осуду і суду,
Щоб було навколо менше словоброду.

Любисток вісімдесят сьомий

Українська мова – це жива істота,
Не наговорюся з нею я удосталь.
Це вона для мене мудре поле сіє,
Де казки зростають, думи і прислів'я.

Любисток вісімдесят восьмий

Українська мова – споконвічне вчення,
Що дає пізнати істини священні,
Що усім словесні надає поради –
Як нам відрізнити від омани правду.

Любисток вісімдесят дев'ятий

Українська мова славна іменами:
Стус, Гончар, Сосюра, Загребельний з нами,
Ще імен цінує безліч Україна,
Ця літературна спадщина - безцінна.

Любисток дев'яностий

Українська мова - наш надійний захист,
З нею нам приємно нацією зватись,
Але варто знати – що її турбує ?
Мова допомоги також потребує.

Любисток дев'яносто перший

Українська мова лине в Казахстані,
В Польщі і Канаді, США, Узбекистані,
В Латвії, Молдові, Грузії, Росії...
Там, де українці – мова зерна сіє.

Любисток дев'яносто другий

Українська мова, наш посол у світі,
Барвить час і простір сяйним рясноцвіттям.
Розсипає перли - і на нас надія,
Щоб від слова мудра народилась дія.

Любисток дев'яносто третій

Українська мова – радісна красуня,
З нею ні хвилини не буває сумно:
І коня примусять весело іржати
Гумор і сатира, усмішки і жарти.

Любисток дев'яносто четвертий

Українська мова – славна трудівниця,
Головне для неї – благо українця –
Сили нам бажає у години ранні,
Сновидінь приємних зичить на добраніч.

Любисток дев'яносто п'ятий

Українська мова – сонцеграй оази:
Барвінці говірок, благоліпні фрази,
В цій оазі-в'язі слово золотіє,
Мов зарінок, витин, завертень, витія...

Любисток дев'яносто шостий

Українська мова... Із її скарбниці:
Опанчү дістану, взую ногавиці,
Ретязі – на руки, в кісочки - дрібүшки,
Згáрдики – на шию і ковтки на вушка.

Любисток дев'яносто сьомий

Українська мова – ластівка, голубка,
Вивільга, синичка, бджілка-працелюбка.
Слів ясна веселка хай палахкотіє,
Щоб пливти у вирі мовної стихії.

Любисток дев'яносто восьмий

Українська мова – юність наша вічна,
Сильна особистість, стать харизматична.
Їй вітання наші - щирі, найтепліші,
Сонмище любові і любистки - вірші!

Любисток дев'яносто дев'ятий

Українська мова варта героїні,
Бо боролась важко, бореться й понині.
І не заперечить моволюбець жоден –
Треба їй вручити всенародний орден.

Любисток сотий

Українська мова – їй уклін доземний
За її безцінні філософські зерна,
За слова яскраві, мовлені не гучно,
А майстерно, точно, бездоганно, влучно!

* * *

Закінчився п'ятий розділ книги, у якому вірші, тематично спрямовані на захист мови, шанованої не лише в Україні, але й в інших країнах. На завершення продемонстрована гра слів, складних, пестливих та рідковживаних, добутих із скарбнички української мови.

Тож - останні запитання:

1. Хто згадується у любистку № 85?
2. Розгадайте любисток № 96?
3. Як Мову можна одягнути ув ошатну сукню?
4. Яким чином Мова каже нам: «На добраніч».

СЛОВО ПЕДАГОГА

Ці майстерно витворені строфи, переломлені через індивідуальність патріотично налаштованої берегині рідного слова, спалахують всіма барвами спектрального саява. Збірка має потужну здатність повертати людям віру в рідне слово.

Читаючи її, переконуєшся, що вона стане доброю порадицею, супутницею, знадобиться педагогам, вихователям у підготовці тематичних вечорів, ранків, конференцій, свят рідної мови.

Крім того, ця книга здатна приносити морально-етичне задоволення читачеві будь-якого віку.

Петро Брижак,

головний методист базового методичного кабінету педагогічних закладів 1-3 рівнів акредитації Західного регіону України, магістр, викладач української мови і літератури Хмельницької гуманітарно – педагогічної академії.

СЛОВО ЖУРНАЛІСТА

Те, що любиш, завжди хочеться показати іншим – щоб і їм воно здалося найкращим, найдосконалішим, най-най...

Ольга Лихогляд любить українську мову. Це для неї - безмежний, багатий і прекрасний світ. Вона щедро відкриває його перед читачами, зачаровує їх не так словами, як трепетною любов'ю, що струменить із кожного рядка.

Після віршів пані Ольги важко сприймати мову як суто практичне знаряддя для задоволення елементарних потреб («мати-дати-їсти-пити») чи спілкування із собі подібними. Ця маленька книжечка обдаровує своїх читачів величезним багатством – пізнанням рідної мови. Авторка робить шлях пізнання легким і цікавим: бо, знову ж таки, він спрямовується – любов'ю.

В добру путь!

Світлана Кабачинська,
заслужений журналіст України,
кавалер ордена княгині Ольги.



Про авторку: Лихогляд Ольга Захарівна народилася на Поділлі (Вінниччина), там закінчила школу. Після здобуття у Львові спеціальної освіти, працювала в галузі зв'язку міста Хмельницького. Два роки навчалася на факультеті журналістики Хмельницького народного університету (при редакції газети «Радянське Поділля»). Перше обнародування поезії авторки відбулося у 1992 р. на хвилях Українського республіканського радіо - голосом заслуженого артиста України Анатолія Литвинова. Від 1993 року – член Хмельницької літературної спілки “Поділля”. Очолювала Хмельницьке творче об’єднання жінок – літераторів «Лесина пісня». Лауреат Хмельницького міського поетичного конкурсу (2007).

Дипломант Всеукраїнського фестивалю моно-мистецтв «Розкуття» (2011). Друкується в місцевих літературних виданнях. Авторка низки власних пісень та у співпраці з відомими Подільськими композиторами – Михайлом Люшнею та Іваном Пустовим. Від 2009 року – співачка хорового народного колективу «Ретро» Хмельницького культурно-мистецького центру «Ветеран».

З-під пера авторки вийшли такі друковані поетичні та прозові видання для дорослих та юних читачів:

1. «Одвічна філософія любові»,
2. «Люблю, молюсь, і плачу, і сміюся»,
3. «Пробудження весни»,
4. «Подільські телекомунікації»,
5. «Весела вертушка»,
6. «Киця-витівниця»,
7. «Новорічне коло»,
8. «Р-р-рипулька»,
9. «Свято хліба»,
10. «На подіум Історія виходить»,
11. «В саду надій»,
12. «Політ крізь сутінь та осоння»,
13. «АЯЛКА»,
14. «Моїй матусі» та дане видання «На щастя, на долю - українською мовлю».

ПОКАЖЧИК

Вдячний адрес	стор. 2
Анотація	стор. 2
Вступ	стор. 3
Розділ 1 Голос народу	стор. 4
Розділ 2 Сонячна криниця.....	стор. 9
Розділ 3 Роду Берегиня.....	стор.14
Розділ 4 Мудрий наш філолог.....	стор.19
Розділ 5 Слів ясна веселка.....	стор.24
Слово педагога.....	стор.29
Слово журналіста.....	стор.29
Про авторку.....	стор.30

Літературно-художнє видання
ЛИХОГЛЯД Ольга Захарівна
НА ЩАСТЯ, НА ДОЛЮ –
УКРАЇНСЬКОЮ МОВЛЮ

Вірші

Авторська редакція

*Комп'ютерний набір
Ольга Лихогляд
(віршованих рядків-504)*

*Художнє фото на обкладинці
Ольга Лихогляд*

Підписано до друку 02.12.2011 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Друк RISO. Ум.-друк. арк. 1,82
Обл.-вид. арк. 1,98.
Наклад 190.

Видано та виготовлено
Видавець ПП Цюпак А.А.
м. Хмельницький, вул. Ломоносова, 17.
тел. 0673932668
Свідоцтво про держреєстрацію видавців, виготівників
та розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ХЦ №019 від 25.02.2002р.